

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Sesijas dokuments

9.7.2007

B6-0281/2007

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

lai noslēgtu debates par Komisijas paziņojumiem,
ievērojot Reglamenta 103. panta 2. punktu,
iesniedza *Kathalijne Maria Buitenweg* un *Eva Lichtenberger*
Zaļo/ALE grupas vārdā
par pasažieru datu reģistra (*PNR*) nolīgumu ar ASV

Eiropas Parlamenta rezolūcija par pasažieru datu reģistra (PNR) nolīgumu ar ASV

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā ES līguma 6. pantu un Pamattiesību hartas 8. pantu,
- ņemot vērā 2006. gada 7. septembra (P6_TA(2006)0354) un 2007. gada 14. februāra (P6_TA(2007)0039) rezolūciju par *PNR*,
- ņemot vērā iepriekšējos *PNR* nolīgumus —2004. gada 28. maijā noslēgto Eiropas Kopienas un Amerikas Savienoto Valstu nolīgumu un 2006. gada 19. oktobrī noslēgto Eiropas Savienības un Amerikas Savienoto Valstu nolīgumu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības un Amerikas Savienoto Valstu nolīguma projektu par aviācijas uzņēmumu veikto pasažieru datu reģistra informācijas apstrādi un nosūtīšanu ASV Valsts drošības ministrijai, kurš datēts ar 2007. gada 28. jūniju un kuru ES pašreizējais priekšsēdētājs *Wolfgang Schäuble* neoficiāli nosūtīja LIBE komitejas priekšsēdētājam,
- ņemot vērā ASV Valsts drošības ministrijas 2007. gada 28. jūnija vēstuli, kurā tā skaidro *PNR* datu nodrošināšanas pasākumus un kuru ES pašreizējais priekšsēdētājs *Wolfgang Schäuble* neoficiāli nosūtīja LIBE komitejas priekšsēdētājam,
- ņemot vērā ES pašreizējam priekšsēdētājam *Wolfgang Schäuble* adresēto Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāja 2007. gada 27. jūnija vēstuli par jauno *PNR* nolīgumu ar ASV,
- ņemot vērā Direktīvu 2004/82/EK par pārvadātāju pienākumu darīt zināmus datus par pasažieriem,
- ņemot vērā Reglamenta 103. panta 2. punktu,

- A. tā kā deklarētais *PNR* nolīguma nolūks ir izveidot juridisko pamatu ES pasažieru datu reģistrā iekļautās informācijas nodošanai ASV, no vienas puses, un nodrošināt personas datu pienācīgu aizsardzību un Eiropas pilsoņu procesuālās aizsardzības pasākumus, no otras puses;
- B. tā kā nav sasniegts *PNR* nolīgumā noteiktais otrais mērķis, jo, galvenokārt, brīvo un nenoteikto definējumu dēļ nolīgumā ir būtiskas kļūdas attiecībā uz juridisko noteiktību, datu aizsardzību un ES pilsoņu tiesībām vērsties tiesā ar prasību saņemt likumīgu atbildību, kā arī tajā ir daudz izņēmuma gadījumu;
- C. tā kā, lai nodrošinātu to, ka apmaiņa ar personas datiem un informāciju būtu vērtīgs un uzticams līdzeklis cīņā pret terorismu, ir vajadzīga atsevišķu pilsoņu privātuma un pilsonisko brīvību pietiekama aizsardzība un datu kvalitātes pārbaude;
- D. tā kā pastāv bažas par to, ka ES ir vājinājusi savu nostāju sarunās, neizvirzot skaidras prasības, izrādot nepārlicinātību un necenšoties atrast veidu, kā stiprināt nostāju;

Kopumā

1. izsaka patiesu nožēlu par to, ka nav īstenota nekāda demokrātiska uzraudzība un ka pasažieru datu reģistra nolīgums ASV prasību dēļ ir sasteigts un ka sarunas ir veiktas un vienošanās par to ir panākta bez Eiropas Parlamenta līdzdalības, turklāt dalībvalstu parlamentiem nav bijušas ne pietiekamas iespējas ietekmēt sarunu mandātu, ne rūpīgi izvērtēt piedāvāto nolīgumu un ierosināt tajā veikt labojumus;
2. pauž bažas gan par pastāvīgo juridisko nenoteiktību attiecībā uz sekām un saistību apjomu, kāds uzlikts lidsabiedrībām, gan par tiesiskajām attiecībām starp pasažieru datu reģistra nolīgumu un ASV Valsts drošības ministrijas vēstuli;
3. kritizē to, ka pasažieru datu reģistra nolīgumā nav paredzēts pienācīgs pasažieru datu aizsardzības līmenis; nožēlo, ka tajā nav nepārprotamu un samērīgu nosacījumu attiecībā uz informācijas apmaiņu, uzkrāšanu, datu aizsardzības iestāžu veiktu uzraudzību; pauž bažas par vairākiem nosacījumiem, kurus īsteno ASV Valsts drošības ministrija pēc saviem ieskatiem;

Attiecībā uz tiesisko regulējumu

4. pauž bažas par to, ka ASV Valsts drošības ministrijas darbības saistībā ar pasažieru datu reģistra informācijas apstrādi, vākšanu, izmantošanu un glabāšanu nav balstītas uz pienācīga nolīguma, bet gan pamatojas tikai uz nesaistošiem apliecinājumiem, kurus ASV Valsts drošības ministrija jebkurā brīdī var vienpusēji mainīt un kuri negarantē nevienai personai vai pusei jebkādas tiesības vai priekšrocības;
5. pauž nožēlu par to, ka ASV Valsts drošības ministrijas vēstulē ir atzīmēts, ka *PNR* datus var izmantot ne tikai cīņā pret terorismu un ar to saistītiem noziegumiem, bet arī dažādos, konkrēti nenoteiktos papildu nolūkos, galvenokārt “datu subjekta vai citas personas būtisko interešu aizsardzībai, krimināllietu tiesvedībā vai citos likumā noteiktos gadījumos”, tādējādi nesniedzot nepārprotamu nolūka ierobežojumu;
6. atzinīgi vērtē ASV Valsts drošības ministrijas gatavību principā pāriet uz *PUSH* sistēmu līdz 2008. gada 1. janvārim, tomēr izsaka nožēlu, ka šī virzība, kas bija paredzēta jau 2004. gada *PNR* nolīgumā, vairākus gadus tika atlikta, lai gan jau sen bija nodrošināta atbilstība tehnisko iespēju nosacījumam; uzskata, ka *PUSH* sistēmai ir jāklūst par obligātu priekšnoteikumu, kas jāievēro visiem pārvaldītājiem ikvienā *PNR* datu nodošanas gadījumā; uzsver, ka vienlaicīgā *PUSH* un *PULL* sistēmu esamība varētu radīt ES pārvaldītāju konkurences kropļojumus;
7. pieprasa, lai ASV Valsts drošības ministrijas un ES kopīgi veiktais periodiskais pārskats būtu visaptverošs un ikgadējs un lai rezultāti tiktu publicēti; uzstāj, ka pārskatā jāiekļauj pasākumu efektivitātes novērtējums attiecībā uz lielāku drošību; pauž nožēlu, ka atšķirībā no iepriekšējā pasažieru datu reģistra nolīguma pārskata sagatavošanā nav paredzēts iesaistīt ne dalībvalstu, ne Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāju;
8. uzstāj, ka pasažieri ir pienācīgi jāinformē gan par datu izmantošanu, gan par viņu tiesībām, it īpaši par tiesībām vērsties tiesā ar prasību saņemt likumīgu atlīdzību un par tiesībām uzzināt, kāds ir viņu aizturēšanas pamatojums, un ka informēšanas saistības ir jāuzņemas lidsabiedrībām; uzskata, ka ASV Valsts drošības ministrijai un Eiropas Komisijai ir jāuzņemas atbildība par pasažieriem sniegto informāciju un mudina, lai visiem pasažieriem

būtu pieejams 29. panta darba grupas (WP 132) ierosinātais informatīvais paziņojums “Īss paziņojums par ceļojumiem starp Eiropas Savienību un Amerikas Savienotajām Valstīm”;

Attiecībā uz datu aizsardzību

9. atzinīgi vērtē ASV Likumu par privātuma aizsardzību, kura darbības jomu paplašinās un administratīvi attiecinās uz ES pilsoņiem;
10. pauž nožēlu, ka saskaņā ar Likumu par informācijas atklātību ASV Valsts drošības ministrija patur tiesības noteikt izņēmumus;
11. izsaka nožēlu par to, ka pasažieru datu reģistra datu glabāšanas ilgumu pagarinās no 3,5 gadiem līdz 15 gadiem un ka, piemērojot šo noteikumu ar atpakaļejošu datumu, tas attieksies arī uz datiem, kas iegūti saskaņā ar iepriekšējiem pasažieru datu reģistra nolīgumiem; stingri kritizē to, ka pēc 15 gadu glabāšanas perioda, kas sastāv no 7 gadiem “aktīvā” perioda un 8 gadiem “neaktīvā” perioda, nav garantiju, ka dati tiks dzēsti;
12. atzīmē datu lauku samazināšanu no 34 uz 19, tomēr norāda, ka samazinājums būtībā ir niecīgs, jo datu laukus nevis faktiski dzēš, bet gan apvieno un pārdēvē;
13. ar nožēlu atzīmē, ka sensitīvie personas dati (t.i., personas dati, kas norāda personas rasi, etnisko izcelsmi, politisko, reliģisko vai filozofisko pārliecību, līdzdalību arodbiedrībās, kā arī sniedz informāciju par personas veselību vai seksuālo dzīvi) kļūs pieejami ASV Valsts drošības ministrijai un ka tā šos datus var izmantot ārkārtējos gadījumos;
14. pauž bažas par to, ka datus septiņus gadus glabās “aktīvajās analītiskajās datu bāzēs”, tādējādi radot būtisku plašu profilu veidošanas un datizraces risku, kas ir pretrunā Eiropas pamatprincipiem un praksei, par kuru joprojām spriež ASV Kongresā;

Attiecībā uz informācijas apmaiņu

15. pauž nožēlu, ka nolīgumā joprojām nav precīzi noteikts, kuras ASV iestādes var piekļūt pasažieru datu reģistra datiem;
16. kategoriski iebilst pret to, ka trešām valstīm, tām izpildot ASV Valsts drošības ministrijas izvirzītus nosacījumus, varētu tikt piešķirtas tiesības piekļūt *PNR* datiem un ka trešās valstis izņēmuma kārtā nenoteiktos ārkārtas gadījumos varētu piekļūt *PNR* datiem bez jebkādam garantijām, ka tās apstrādās datus atbilstoši ASV Valsts drošības ministrijas noteiktajam datu aizsardzības līmenim;

Attiecībā uz Eiropas pasažieru datu reģistra sistēmu

17. atzīmē, ka nolīgumā ir atsauce uz iespējamu pasažieru datu reģistra sistēmas turpmāku izveidi ES vai vienas vai vairāku dalībvalstu līmenī un noteikums par to, ka ir jānodrošina visu šādā sistēmā uzkrāto pasažieru datu reģistra datu pieejamība ASV Valsts drošības ministrijai;

18. pieprasa, lai Eiropas Komisija precizē pašreizējo situāciju attiecībā uz ES pasažieru datu reģistra sistēmu un, tostarp, lai nodrošina tehniski ekonomiskā pamatojuma pieejamību, kuru tā lūdz veikt;
19. it īpaši ņemot vērā Eiropas Komisijas pamatojumu, pievienojas 29. panta darba grupas paustajām bažām par pasažieru datu reģistra informācijas izmantošanu tiesībaizsardzības nolūkos saistībā ar:
- a) pasažieru datu reģistra informācijas vākšanas operatīvo nepieciešamību un nolūku, ieceļojot Eiropas Savienības teritorijā;
 - b) pasažieru datu reģistrā iekļautās informācijas pievienoto vērtību, ņemot vērā pašreizējos kontroles pasākumus, kādi, ieceļojot Eiropā, ir ieviesti drošības nolūkos, piemēram, Šengenas sistēma, Vīzu informācijas sistēma un API sistēma;
 - c) pasažieru datu reģistra informācijas paredzamo izmantošanu it īpaši attiecībā uz to, vai datus izmantos personu identificēšanai, lai nodrošinātu lidojumu drošību, un to personu identificēšanai, kuras ieceļo ES teritorijā, vai arī tos izmantos, lai par pasažieriem iegūtu vispārējo negatīvo vai pozitīvo profilu.
20. uzstāj, ka saskaņā ar ES līguma 251. pantu un 71. panta 1. punkta c) apakšpunktu jebkurā no šādiem gadījumiem ir jāiesaista Eiropas Parlaments;
21. patur tiesības iesniegt prasību Tiesā gan uz juridiskā pamata, gan par starptautiskā nolīguma saturu, lai pārbaudītu tā likumību un it īpaši — atbilstību pamattiesību aizsardzības principiem;
- o
o o
22. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī ASV Kongresam.